

VARSINAIS-SUOMEN SAIRAAenhoitopiiri

Sairaalahygienisesti merkitsevien resistanttien bakteerien seulontanäytteet (MRSA, VRE, resistentit gramnegatiiviset sauvat)

Seulontaviljelyllä etsittäville bakteereille on ominaista, että tietyt yleisesti käytetyt bakteerilääkkeet eli antibiootit eivät tehoa niihin. MRSA ja muut etsittävät bakteerit eivät ole sen helpommin tarttuvaa tai vaikeampia infektioita aiheuttavia kuin samojen bakteerien antibiooteille herkät kannat, joita useimmilla meistä on elimistössämme. Jos antibiooteille vastustuskykyiset kannat kuitenkin aiheuttavat vakavan infektion, sen hoito saattaa olla vaikeaa.

Sairaalapotilaiden vastustuskyky on usein heikentynyt ja he ovat alttiita saamaan infektioita. MRSA:n ja muiden resistanttien bakteerien leviäminen sairaaloissa pyritään estämään etsimällä bakteerin kantajia ja hoitamaan tunnetut kantajat kosketusvarotoimin.

Oireeton MRSA- tai muu bakteerikantajuus ei sinänsä ole kantajalle vaarallista eikä aiheuta rajoituksia normaalissa sairaalan ulkopuolisessa elämässä. Kantajuus voi hävitä itsestään tai MRSA-kantajuutta voidaan pyrkiä poistamaan ns. häätöhoidolla.

Sairaalahygienisesti merkitseviä resistenttejä eli bakteerilääkkeille vastustuskykyisiä bakteereita ovat

- Metisilliniresistentti *Staphylococcus aureus* (MRSA)
- Vankomysiiniresistentti enterokokki (VRE)
- Enterobakteerien ESBL- ja CPE-kannat
- Moniresistentit *Pseudomonas aeruginosa* ja *Acinetobacter baumannii* kannat

Näytteenotto ei vaadi erityistä valmistautumista. Antibioottihoidon aikana näytteiden ottamista ei suositella. Näytteet otetaan laboratoriossa, osastolla tai poliklinikalla. Ulostenäyte voidaan ottaa kotona.

Kotona tapahtuvaa ulostenäytteenottoa varten tarvittavat välineet

1. Muovi- tai pahviastia
2. Ulostepurkki tai näytteen kuljetusputki (katso kuvat)
3. Muovipussi ja nimitarra

Näytteenotto

1. MRSA -näytteet otetaan näytetikulla nenästä, nielusta ja peräaukon suulta.
2. Muut seulontanäytteet otetaan peräaukon suulta tai ulosteesta.
3. Näytteet otetaan lisäksi myös mahdollisista haavoista tai ihovauriokohdista.
4. Ulostenäytteen voit ottaa jo kotona laboratorion saatuun ulostenäytepurkkiin tai kuljetusputkeen.
5. Ulosta muovi- /pahviastiaan tai WC – paperiin
6. Näyte ulostepurkkiin: Avaa ulostenäytepurkki ja laita purkin kannessa kiinni olevalla lastalla noin lusikallinen ulostetta purkkiin (ei täyteen) tai näyte kuljetusputkeen: Pyöritä kuljetusputkeen kuuluvaa näytteenottotikkua ulosteesta ja siirrä tikku kuljetusputkeen (katso kuvat). Älä poista putkessa olevaa nestettä tai geeliä!

7. Sulje purkki/putki huolellisesti
8. Huolehdi, ettei näytettä tule purkin ulkopuolelle
9. Kirjoita nimi, henkilötunnus, näytteenottopäivämäärä ja kellonaika mukana tulleeseen nimitarraan
10. Kiinnitä nimitarra näytepurkkiin/-putkeen
11. Laita näytepurkki/putki muovipussiin
12. Säilytä näyte jääkaappilämpötilassa.

Palauta näytepurkki laboratorioon vuorokauden sisällä.

Voit ottaa näytteen ottamiseen liittyvissä ongelmissa yhteyttä tutkimusta pyytäneeseen osastoon tai poliklinikkaan.

Vastausta voit tiedustella hoitavasta yksiköstä.

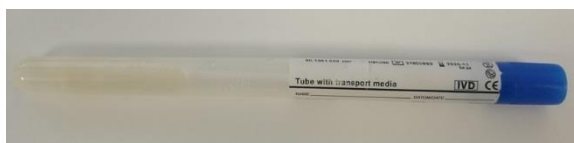
Ulostenäytepurkki ja siihen kuuluva "lusikka"

Pinkkikorkkinen putki ja näytteenottotikku. Näytteenoton jälkeen tikku viedään putkeen ja varsi katkaistaan putken seinämää vasten punaisen viivan kohdalta. Älä kaada pois putkessa olevaa nestettä!

Geelikuljetusputki. Nuolella merkitty läpinäkyvä korkki poistetaan ja näytteenottotikku siirretään putkeen. Näytteenottotikun päästä tulee putkelle sininen korkki (kts. kuva alla).

Katselmoitu 13.9.2019/KRJ

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri • www.vsshp.fi • Vaihde 02 313 0000

Tämä ohje on tarkoitettu hoitosuhteessa oleville potilaillemme.